

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

**par dabasgāzes pārvades sistēmas
pieslēguma noteikumiem
dabasgāzes sadales sistēmas
operatoriem, biometāna
ražotājiem, sašķidrinātās
dabasgāzes termināļa operatoriem
un dabasgāzes lietotājiem**

2023.gada 1.februārī
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I	Konsultāciju dokumenta kopsavilkums	3
II	Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	3
1)	Pamatojums.....	3
2)	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.....	4
3)	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	5
4)	Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	5

Pielikumā: Lēmuma projekts "Dabaszāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi dabaszāzes sadales sistēmas operatoriem, biometāna ražotājiem, sašķidrīnātās dabaszāzes termināļa operatoriem un dabaszāzes lietotājiem".

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Dabaszgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi dabaszgāzes sadales sistēmas operatoriem, biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabaszgāzes termināļa operatoriem un dabaszgāzes lietotājiem" (turpmāk – Noteikumu projekts).

Enerģētikas likuma 84.¹panta pirmā daļa noteic, ka Regulators apstiprina dabaszgāzes pārvades sistēmas operatora izstrādātos dabaszgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumus dabaszgāzes sadales sistēmas operatoriem, biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabaszgāzes termināļa operatoriem un dabaszgāzes lietotājiem un dabaszgāzes sadales sistēmas operatora izstrādātos dabaszgāzes sadales sistēmas pieslēguma noteikumus biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabaszgāzes termināļa operatoriem un dabaszgāzes lietotājiem. Regulators var ierosināt dabaszgāzes sistēmas pieslēguma noteikumu pārskatīšanu un pieprasīt, lai attiecīgais dabaszgāzes sistēmas operators noteiktā termiņā iesniedz dabaszgāzes sistēmas pieslēguma noteikumu projektu. Dabaszgāzes pārvades sistēmas operators akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – AS "Conexus Baltic Grid"), ievērojot Enerģētikas likuma 84.¹panta pirmajā daļā noteikto, iesniedza Regulatoram apstiprināšanai sagatavoto noteikumu "Dabaszgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi dabaszgāzes sadales sistēmas operatoriem, biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabaszgāzes termināļa operatoriem un dabaszgāzes lietotājiem" projektu.

Noteikumu projekta plānotais spēkā stāšanās laiks 2023.gada 1.aprīlī.

Priekšlikumus un komentārus par Noteikumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz **2023.gada 20.februārim**.

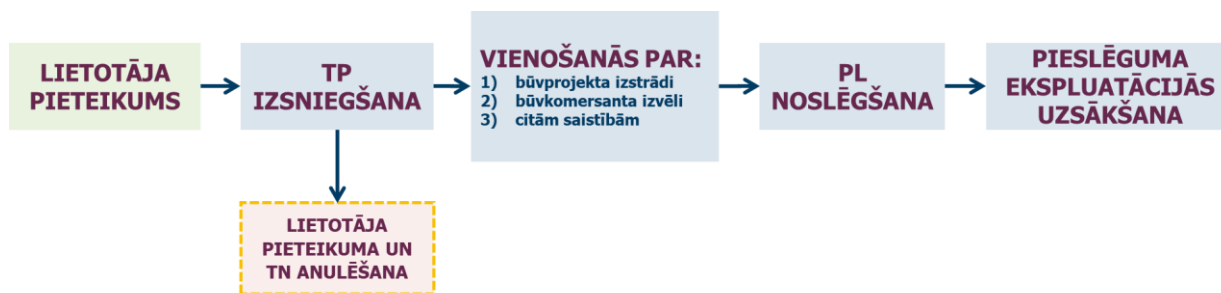
Regulatora sagatavotais Noteikumu projekts ir pievienots šā dokumenta pielikumā.

II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

Ņemot vērā, ka 2022.gada 11.augustā stājās spēkā Enerģētikas likuma grozījumi, ar kuriem 84.¹pants tika izteikts jaunā redakcijā, spēku zaudēja Regulatora 2019.gada 18.aprīļa lēmums Nr.1/7 "Dabaszgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabaszgāzes sistēmas operatoriem un dabaszgāzes lietotājiem" (turpmāk – Noteikumi), kas reglamentē pieslēguma ierīkošanas procesu dabaszgāzes pārvades sistēmai.

Izvērtējot no AS "Conexus Baltic Grid" saņemto informāciju par pieslēgumu nodrošināšanu un Noteikumu pilnveidošanu, Noteikumu projekts izstrādāts tā, lai nodrošinātu efektīvāku dabaszgāzes pārvades sistēmas izmantošanu un optimizētu pieslēguma ierīkošanas procesu. Noteikumu projektā ietvertie procesi norādīti attēlā.

TP - tehniskās prasības, PL - pieslēguma līgums

Attēls. Pieslēguma noteikumu projektā ietvertie procesi

Noteikumu regulējums noteica, ka pārvades sistēmas operatoram 20 dienu laikā pēc lietotāja pieteikuma saņemšanas jāizsniedz lietotājam tehniskās prasības. Izvērtējot AS "Conexus Baltic Grid" sniegto informāciju par iepriekšējo gadu laikā izsniegtajām tehniskajām prasībām, secināts, ka Noteikumos paredzētais termiņš, ievērojot pieslēgumu tehniskās īpatnības, nav pietiekams, lai pārvades sistēmas operators varētu sagatavot tehniskās prasības. Lai nodrošinātu pieslēgumu pārvades sistēmai, tehniskās specifikas dēļ sistēmas operatoram ir jāveic lielāks darbu apjoms, lai sagatavotu tehniskās prasības, līdz ar to tehnisko prasību izsniegšanai ir pamats noteikt termiņu – 60 dienas.

Noteikumi noteica, ka tehnisko prasību derīguma termiņš nevar būt īsāks par diviem gadiem. Tomēr jāņem vērā, ka, izsniedzot tehniskās prasības, sistēmas lietotājam pārvades tīklā tiek rezervēta pieprasītā jauda. Tātad arī gadījumā, ja no pārvades sistēmas operatora neatkarīgu iemeslu dēļ lietotājs neturpina pieslēguma ierīkošanas procesu, jauda sistēmā tika rezervēta lietotājam līdz Noteikumos noteiktajam termiņam. Līdz ar to, ja citi lietotāji pieprasa nodrošināt pieslēgumu pārvades sistēmai, bet esošā tīkla infrastruktūra nespēj nodrošināt nepieciešamo jaudu rezervētas jaudas dēļ, pārvades sistēmas operatoram, izstrādājot tehniskās prasības, tajās jāietver papildu infrastruktūras izbūve. Ņemot vērā iepriekš minēto, Noteikumu regulējums varēja radīt situāciju, ka pārvades sistēmā tiek izbūvētas papildu jaudas, kas nākotnē netiks efektīvi noslogotas. Lai samazinātu šādu situāciju iespējamību, Noteikumu projektā ir ietverts nosacījums, ka pēc tehnisko prasību izsniegšanas sistēmas operators un sistēmas lietotājs rakstveidā vienojas par pieslēguma procesa turpmāko gaitu, noslēdzot vienošanos par:

- ✓ pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamās būvniecības ieceres dokumentācijas (būvprojekta) izstrādes organizēšanu;
- ✓ pieslēguma ierīkošanai nepieciešamā energoapgādes objekta būvdarbu veicēja izvēli;
- ✓ citām sistēmas operatora un sistēmas lietotāja saistībām un tiesībām līdz pieslēguma līguma noslēgšanai.

Sistēmas operatoram ir tiesības anulēt izsniegtās tehniskās prasības, līdz ar to arī nerezervēt jaudu lietotājiem, ja:

- ✓ 60 dienu laikā nav noslēgta savstarpējā vienošanās par iepriekš minētajiem procesiem;
- ✓ kāda no pusēm vienpusēji izbeidz noslēgto vienošanos.

2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Noteikumu projekts izstrādāts sadarbībā ar dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru AS "Conexus Baltic Grid".

3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Noteikumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru un potenciālos dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājus, kuri vēlēšies lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu pieslēgt dabasgāzes pārvades sistēmai.

4) Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Apstiprinot Noteikumu projektu, nav sagaidāma finansiālā ietekme uz potenciālajiem vai esošajiem dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem.

Priekšsēdētājas A. Ozolas p.i. padomes locekle

R. Šņuka

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

Pielikums Konsultāciju dokumentam
par dabasgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumiem dabasgāzes sadales sistēmas
operatoriem, biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabasgāzes termināļa operatoriem un dabasgāzes
lietotājiem

___.___.2023.

Nr. (prot. Nr. __, __)

**Dabasgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi dabasgāzes sadales sistēmas
operatoriem, biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabasgāzes termināļa operatoriem un
dabasgāzes lietotājiem**

Izdoti saskaņā ar Enerģētikas likuma 84.¹panta pirmo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka dabasgāzes pārvades sistēmas (turpmāk – sistēma) pieslēguma noteikumus dabasgāzes sadales sistēmas operatoriem, biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabasgāzes sistēmas (termināļa) operatoriem un dabasgāzes lietotājiem.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. atļautā maksimālā slodze – atļautais maksimālais dabasgāzes daudzums stundā (kWh), ko sistēmas lietotājs ir tiesīgs saņemt no pārvades sistēmas vai ievadīt pārvades sistēmā;
 - 2.2. sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēma – šo noteikumu izpratnē sašķidrinātās dabasgāzes iekārta, dabasgāzes sadales sistēma, piederības robežas sistēmas lietotāja pusē ierīkoto gāzesvadu, noslēgierīču, dabasgāzes iekārtu un citu tehnisko ietaišu kopums, kas paredzēts biometāna ražošanai vai gāzveida stāvoklī pārvērstas sašķidrinātās dabasgāzes piegādei uz pārvades sistēmu vai sistēmas lietotāja apgādei ar dabasgāzi;
 - 2.3. sistēmas lietotājs – biometāna ražotājs, sašķidrinātās dabasgāzes sistēmas operators, dabasgāzes sadales sistēmas operators un dabasgāzes lietotājs;
 - 2.4. piederības robeža – piederības un atbildības dalījuma vieta starp dabasgāzes pārvades sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) un sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmām;
 - 2.5. pieslēgums – sistēmas operatora sistēmas daļa (gāzesvadi, noslēgierīces, gāzes regulēšanas iekārtas, cauruļvadi, ievadāmā gāzes ķīmiskā sastāva, apjoma un kvalitātes noteikšanas un kontroles mezgls, kā arī citas iekārtas un aparatūra), kuru ierīko dabasgāzes vai biometāna piegādei no pieslēguma vietas pārvades sistēmā līdz piederības robežai vai dabasgāzes un biometāna piegādei no piederības robežas līdz pieslēguma vietai pārvades sistēmā;
 - 2.6. pieslēguma vieta – sistēmas operatora noteikts pieslēguma punkts pārvades sistēmā, no kura atbilstoši pamatotām tehniskām prasībām iespējams atbilstošā kvalitātē piegādāt dabasgāzi vai biometānu līdz piederības robežai vai uz kuru atbilstoši pamatotām tehniskām prasībām iespējams atbilstošā kvalitātē piegādāt dabasgāzi vai biometānu no piederības robežas;

- 2.7. tehniskās prasības – sistēmas operatora izsniegts dokuments, kurā noteiktas tehniskās prasības un noteikumi, kas jāievēro, lai pārvades sistēmai pieslēgtu lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu vai mainītu esoša pieslēguma atļauto maksimālo slodzi.
3. Sistēmas operators pēc lietotāja pieprasījuma konsultē lietotāju par pieslēguma ierīkošanas iespējām, iespējamo pieslēguma vietu, pieslēguma ierīkošanas kārtību un citiem sistēmas operatora kompetencē esošiem jautājumiem, kas saistīti ar pieslēguma ierīkošanu.

II. Noteikumi pieslēguma ierīkošanai un tehnisko parametru maiņai

4. Lai sistēmai pieslēgtu jaunu sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu vai mainītu esošā pieslēguma tehniskos parametrus, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu pieslēguma ierīkošanai (turpmāk – pieteikums). Sistēmas operators nosaka un savā tīmekļvietnē publicē informāciju, kas atkarībā no sistēmas lietotājam nepieciešamā pieslēguma jāsniedz pieteikumā.
5. Ja pieteikumā sniegtā informācija nav pietiekama, sistēmas operatoram ir tiesības pieprasīt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai sistēmai pieslēgtu jaunu sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu vai mainītu esošā pieslēguma tehniskos parametrus.
6. Sistēmas operators 60 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas izsniedz sistēmas lietotājam tehniskās prasības. Vienlaikus ar tehniskajām prasībām sistēmas operators rakstveidā sniedz sistēmas lietotājam informāciju par aptuvenajām pieslēguma ierīkošanas izmaksām un informē sistēmas lietotāju par turpmākajām pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamajām darbībām.
7. Ja tehnisko prasību izstrāde ir komplicēta un to sagatavošanai nepieciešams ilgāks laika periods vai lietotājs pieteikumā nav iesniedzis visu nepieciešamo informāciju, par tehnisko prasību izsniegšanas termiņu sistēmas operators rakstveidā informē sistēmas lietotāju 20 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas.
8. Pēc tehnisko prasību izsniegšanas sistēmas operators un sistēmas lietotājs rakstveidā vienojas par pieslēguma procesa īstenošanas nosacījumiem atkarībā no pieprasītā pieslēguma īpatnībām, noslēdzot vienu vai vairākas vienošanās par:
- 8.1. pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamās būvniecības ieceres dokumentācijas (būvprojekta) izstrādes organizēšanu;
 - 8.2. pieslēguma ierīkošanai nepieciešamā energoapgādes objekta būvdarbu veicēja (turpmāk – būvkomersants) izvēli;
 - 8.3. citām sistēmas operatora un sistēmas lietotāja saistībām un tiesībām līdz pieslēguma līguma noslēgšanai.
9. Ja saskaņā ar šo noteikumu 8.punktā noteikto vienošanos pieslēguma ierīkošanai nepieciešamo būvkomersantu un iekārtu piegādātājus izvēlas sistēmas operators, būvkomersantu un iekārtu piegādātājus sistēmas operators izvēlas saskaņā ar atklātiem, vienlīdzīgiem un objektīviem kritērijiem, ņemot vērā būvkomersanta kvalifikāciju un pieredzi, piedāvātās būvdarbu izmaksas, iekārtu un materiālu izmaksas, būvdarbu termiņus un citus kritērijus, nodrošinot saimnieciski visizdevīgākā pieslēguma ierīkošanu.
10. Ja saskaņā ar šo noteikumu 8.punktā noteikto vienošanos būvkomersantu un iekārtu piegādātājus izvēlas sistēmas lietotājs, sistēmas lietotājs ievēro sistēmas operatora noteiktās būvkomersantu un iekārtu piegādātāju atbilstības prasības. Vispārējās prasības

būvkomersantu un iekārtu piegādātāju atbilstībai sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē. Atkarībā no pieprasītā pieslēguma īpatnībām par īpašajām prasībām būvkomersantu un iekārtu piegādātāju atbilstībai sistēmas operators informē sistēmas lietotāju, slēdzot šo noteikumu 8.punktā noteikto vienošanos.

11. Sistēmas operators 40 dienu laikā no dienas, kad izpildīti šo noteikumu 8.punktā noteiktās vienošanās nosacījumi, nosūta sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu.
12. Sistēmas lietotājam ir tiesības 30 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu, iesniegt sistēmas operatoram pamatotus iebildumus par pieslēguma līgumu. Sistēmas operators izvērtē sistēmas lietotāja iebildumus un 10 dienu laikā rakstveidā sniedz sistēmas lietotājam atbildi vai nosūta sistēmas lietotājam precizētu pieslēguma līgumu, ja sistēmas lietotāja iebildumi atzīti par pamatotiem.
13. Ja 30 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu vai precizētu pieslēguma līgumu, sistēmas lietotājs nav parakstījis pieslēguma līgumu vai nav sniedzis pamatotus iebildumus par pieslēguma līgumu, sistēmas operatoram ir tiesības anulēt pieteikumu un tehniskās prasības pieslēguma ierīkošanai. Par pieteikuma anulēšanu sistēmas operators rakstveidā brīdina sistēmas lietotāju vismaz 10 dienas iepriekš.
14. Sistēmas operators vai sistēmas lietotājs saskaņā ar noslēgto pieslēguma līgumu organizē pieslēguma ierīkošanu līdz piederības robežai. Sistēmas lietotājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmas ierīkošanu un sagatavošanu pieslēgšanai pārvades sistēmai līdz pieslēguma līgumā noteiktajam termiņam. Dokumentu sarakstu, kas sistēmas lietotājam jāiesniedz, lai apliecinātu lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmas sagatavošanu pieslēgšanai pārvades sistēmai sistēmas operators norāda pieslēguma līgumā.
15. Pēc pieslēguma līguma noteikumu izpildes sistēmas operators un sistēmas lietotājs noslēdz sistēmas pakalpojuma līgumu.
16. Sistēmas operatoram ir tiesības anulēt sistēmas lietotājam izsniegtās tehniskās prasības, vienlaikus izbeidzot uzsāktos pieslēguma ierīkošanas darbus, par to sistēmas lietotājam nosūtot rakstveida paziņojumu, šādos gadījumos:
 - 16.1. sistēmas lietotājs 60 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam tehniskās prasības, ar sistēmas operatoru nav noslēdzis šo noteikumu 8.punktā paredzēto vienošanos;
 - 16.2. sistēmas operators vai sistēmas lietotājs paziņojis par šo noteikumu 8.punktā paredzētās vienošanās vai pieslēguma līguma vienpusēju izbeigšanu.
17. Ja saskaņā ar pieteikumu sistēmas lietotājs pieprasa pieslēguma tehnisko parametru maiņu, pieslēgumu nodrošina šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.
18. Visas pieslēguma ierīkošanas un pieslēguma tehnisko parametru maiņas pamatotās izmaksas sedz sistēmas lietotājs.

III. Noslēguma jautājumi

19. Sistēmas operators šo noteikumu 4.punktā noteikto iesniedzamo dokumentu sarakstu publicē savā tīmekļvietnē 30 dienu laikā no šo noteikumu spēkā stāšanās dienas.

20. Pieslēgumus, par kuru ierīkošanu tehniskie noteikumi ir izsniegti pirms šo noteikumu stāšanās spēkā, ierīko, ievērojot iepriekš izsniegto tehnisko noteikumu un noslēgto pieslēguma līgumu nosacījumus.

21. Noteikumi stājas spēkā 2023.gada